

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 2T/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010409
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Vojsovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3120010409.5

Uznesenie

- 4 - 2T/59/2022

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., D. XXXX/XX, pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zákona, samosudcom Mgr. Petrom Vojsovičom v Trenčíne dňa 29.11.2023, takto

r o z h o d o l :

- 2 - 2T/59/2022

Podľa § 290 ods. 1 Tr. poriadku, § 281 ods. 1 Tr. poriadku a § 9 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku sa zastavuje trestné stíhanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre skutok právne posúdený ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zákona, na skutkovom základe, že

v rôznom čase v období od mesiaca máj 2019 až minimálne do dňa 30.10.2019 viackrát počas dňa vyhľadával osobnú blízkosť C. E., a to tak, že na OMV zn. OPEL, ale aj rôznych iných značiek, opakovane, takmer denne prechádzal popri jej bydlisku v C. F. G. H. I. X, pričom sa pozeral do jej okna, a keď sa nesvietilo, hneď poškodenej telefonoval kde je a prečo nie je doma s deťmi, a vypytoval sa, kde je, či nie je opitá, čo bolo minimálne 30x v priebehu uvedeného obdobia, neustále obťažoval poškodenú telefonátmi, kedy sa jej opakovane pýtal, kde je a keď mu povedala je, tak ju prišiel skontrolovať,

- dňa 13.10.2019 v čase okolo 19:00 hod. keď obvinený priviezol a odovzdal, deti poškodenej, po čom išla s nimi na návštevu k susede a obvinený videl, že nie je doma, tak jej min 5x volal na mobil, pričom na poškodenú kričal že je alkoholička, aby padala domov a starala sa mu o deti, lebo zavolá policajtov,

- dňa 16.10.2019 o 18.30 hod. priviezol pred bytovku na ul. Olbrachtovej 3 svoje maloleté deti, ktoré odovzdal matke - poškodenej C. E., na ktorú začal kričať, že je alkoholička, že sa nevie postarať o deti, po čom, keď poškodená prešla s deťmi pred susednú krčmu, obvinený 3x prešiel na aute okolo nej a kontroloval ju a keď bola pri vchode do bytovky vykrikoval na ňu „no konečne, a staraj sa mi poriadne o moje deti, lebo zavolám na teba políciu“,

- dňa 24.10.2019 okolo 17:00 hod. obvinený volal poškodenej, ktorá bola s jej deťmi na ihrisku v Trenčíne na Ostrove, ktorej sa okrem iného pýtal s kým tam je a keď mu povedala, že to jej vec, do 10 min tam prišiel a zobral si svoje deti s tým, že ich bude mať do rána ďalšieho dňa a o 07:15 hod. jej ich privezie, po čom ako sa rozišli obvinený min 5x volal poškodenej s tým, že či je doma, aby deťom zakývala z okna a keď to odmietla vulgárne jej nadával, po čom asi o 18:30 hod. po návšteve rodičov vyšla s kamarátkou na terasu podniku U Žembera v C. F. G. J. A. K. L., načo jej obvinený písal SMS, že prečo nezakývala deťom, že sa môže hanbiť, že krčma jej je prednejšia ako deti, po čom tam prišiel pod zámienkou, že deti sú choré,

- dňa 26.10.2019 okolo obeda si prišiel obvinený k poškodenej pre ich deti s tým, že ich bude mať do večera dňa 27.10.2019, po čom dňa 27.10.2019 o 07:00 hod. volal poškodenej, že jej hneď vezie deti s tým, že to nie je len sa ožierať, popri tom jej vulgárne nadával, načo keď mu poškodená napísala, že dohoda bola večer, že nie je doma, obvinený jej že si nemala rodiť deti, že je lacná prostitútka a že musela byť riadne ožratá, teda poškodenú obťažoval, obmedzoval a kontroloval ju s kým sa stretáva, v dôsledku čoho nemala riadny život,

pretože nebol daný súhlas poškodenej s trestným stíhaním obvineného.

o d ô v o d n e n i e :

- 3 -

2T/59/2022

1. Súdu bola doručená obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín pod č. 1Pv 632/19/3309-50 zo dňa 06.07.2022 na obžalovaného A. B. pre skutok právne posúdený ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozhodnutia.

2. Súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k názoru, že v prejednávanej veci nie je daný v zmysle § 211 ods. 1 Tr. poriadku zákonným spôsobom súhlas poškodenej C. E. a preto je potrebné trestné stíhanie zastaviť.

3. V zmysle § 211 ods. 1 Tr. poriadku sa na trestné stíhanie pre trestný čin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a Tr. zákona vyžaduje súhlas poškodeného trestným činom, ktorý vo vzťahu k stíhanej osobe je oprávnený ako svedok odoprieť vypovedať.

4. V zmysle 130 ods. 2 Tr. poriadku svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu.

5. Podľa názoru súdu v prípade poškodenej ide o osobu, ktorá je oprávnená vo vzťahu k obžalovanému odoprieť svedeckú výpoveď, nakoľko obžalovaného možno považovať vo vzťahu k poškodenej za osobu v rodinnom resp. obdobnom pomere, ktorého ujmu by právom mohla pociťovať ako ujmu vlastnú. Z obsahu spisu vyplynulo, že obžalovaný je bývalý druh poškodenej, s ktorým má spoločné deti. Práve pre spoločné deti možno považovať obžalovaného za osobu v rodinnom resp. v obdobnom pomere, ktorého ujmu by pociťovala ako ujmu vlastnú, pričom táto ujma sa na poškodenú môže prenášať práve prostredníctvom spoločných detí. Tu súd vychádzal z právneho názoru vyjadreného v uznesení Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/42/2022 zo dňa 25.04.2022 (č. I. 339), ktoré uznesenie bolo vydané práve v tejto veci, v ktorom nadriadený súd uviedol, že: „Z popisu jej pomeru voči obžalovanému - že ide o bývalého druha a otca spoločných detí, s ktorým žila v spoločnej domácnosti, by však podľa názoru krajského súdu bolo možné vysloviť dôvodne záver o tom, že by v prejednávanej veci mala právo ako svedok odoprieť výpoveď, pretože by svojou výpoveďou mohla spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania obžalovanému ako osobe v inom ako rodinnom (teda obdobnom) pomere tak, že by jeho ujmu právom pociťovala ako vlastnú (obdobne porovnaj právny názor iného senátu krajského súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 3To/20/2021 zo dňa 15.03.2021), pretože táto ujma by sa mohla prostredníctvom spoločných detí „preniesť“ v konečnom dôsledku aj na ňu. Obžalovaný mal totiž podľa jej vyjadrení vykonávať aj osobnú starostlivosť o spoločné deti a mal si plniť aj svoju vyživovaciu povinnosť. Napokon by bolo možné hovoriť aj o prípadnej psychickej ujme na strane spoločných detí, ktorá by sa mohla prejavovať v súvislosti s vedeným trestným stíhaním obžalovaného.“

6. K tomuto právnenému názoru súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/20/2021 zo dňa 15.03.2021 (č. I. 313), zhodou okolností ide o inú vec obžalovaného a poškodenej, v ktorom súd uviedol:

„Podľa právneho názoru tohto senátu krajského súdu na vzťah bývalého druha a družky, ktorí majú spoločné dieťa, pochádzajúce z tohto vzťahu, nie je možné prihliadať len zo subjektívneho pohľadu rodiča na tento vzťah. Vzťah rodičov maloletého dieťaťa je determinovaný nielen okolnosťami, ktoré viedli k narodeniu dieťaťa, ale aj platným právnym poriadkom ustanovenými právami a povinnosťami rodičov voči maloletému dieťaťu. Na vzťahy rodičov dieťaťa nemožno preto nahliadať tak, že ide výlučne ich súkromný vzťah, nakoľko vzťahy rodičov dieťaťa sú regulované objektívnym právom (právnymi normami) za účelom dosiahnutia záujmu spoločnosti zabezpečiť dieťaťu čo najlepšie podmienky pre jeho všestranný rozvoj. Krajský súd poukazuje na to, že právne normy, regulujúce vzťahy rodičov k dieťaťu prostredníctvom objektívneho práva, objektívne nútia rodičov kooperovať, pričom nerozlišujú medzi tým, či rodičia sú alebo nie sú manželmi. Preto pri posudzovaní vzťahu medzi rodičmi maloletého dieťaťa nemá žiadny formálny a ani materiálny význam to, či rodičia dieťaťa sú manželmi alebo nie, keďže zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) v časti úpravy vzťahov rodičov a detí (druhá časť tohto zákona) nerozlišuje, či rodičia dieťaťa sú manželia alebo nie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý rodičovstvo, ako spoločenský vzťah a jeho ochranu z hľadiska spoločensky chránených záujmov stavia na rovnakú úroveň ako manželstvo. Podľa názoru krajského súdu niet zrejme pochyb o tom, že vzťahy manželstva, rodičovstva a rodinné vzťahy (v užšom slova zmysle) sú v spoločenskom vedomí vo všeobecnosti považované za blízke vzťahy, ktoré vzťahy sú z hľadiska záujmov spoločnosti veľmi významné (viď znenie článkov 1, 2, 3 Zákona o rodine). S poukazom na to, že rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu majú objektívny podklad v právnej skutočnosti, ktorou je narodenie dieťaťa rodičom, pričom objektívne právo na základe tejto právnej skutočnosti v rámci právnej úpravy spoločenských vzťahov núti rodičov pomerne úzko kooperovať v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa, podľa názoru krajského súdu na vzťah rodičov maloletého dieťaťa je nutné nazerať nie z hľadiska aktuálneho subjektívneho pohľadu jedného rodiča na druhého, ale z hľadiska objektívneho, teda z hľadiska, aký vplyv môže mať možná trestnoprávna ujma jedného z rodičov maloletého dieťaťa na rozsah objektívnym právom uložennej povinnosti oboch rodičov kooperovať na všestrannom rozvoji maloletého dieťaťa. S poukazom na tieto objektívne hľadiská posudzovania vzťahu rodičov maloletého dieťaťa, ako aj na význam manželstva a rodičovstva pre spoločnosť, deklarovaný v čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa názoru krajského súdu s poukazom na zákonné podmienky odmietnutia výpovede manžela podľa § 130 ods. 1 Tr. por. niet dôvod ústavne konformným spôsobom priznať menší význam vzťahu rodičov maloletého dieťaťa, ako vzťahu bezdetných manželov, ktorých manželský zväzok je v skutočnosti len formálny bez reálneho napĺňania účelu, ustanoveného v čl. 1 posledná veta Zákona o rodine (v prípade manželov, ktorí spolu vôbec nežijú, neudržiavajú žiadne vzťahy a každý z nich si žije svojim vlastným životom). Preto podľa právneho názoru krajského súdu pri vzťahu rodičov maloletého dieťaťa bez ohľadu na aktuálny subjektívny momentálny náhľad rodičov na kvalitu ich vzájomného vzťahu ide vždy o vzťah v zmysle § 211 ods. 1 v spojení s § 130 ods. 2 Tr. por. Tento právny názor nie je prekážkou zabezpečenia účinnej ochrany poškodeného, nakoľko poškodený rodič v takomto prípade má zákonom danú možnosť slobodne rozhodnúť o zabezpečení svojej ochrany prostriedkami trestného práva tým, že dá súhlas na trestné stíhanie druhého rodiča postupom podľa § 212 Tr. por.“

7. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že mal byť žiadaný v tomto prípade súhlas poškodenej, ktorý nebol daný v súlade so zákonom. Je potrebné uviesť, že prvotne bola vec na súde vedená pod sp. zn. 2T/31/2020. Dňa 02.04.2020 súd vydal v danej veci trestný rozkaz (č. l. 278), pre podanie odporu súd nariadil hlavné pojednávanie, na ktorom dňa 18.10.2023 (č. l. 325) požiadala prokurátorka o odročenie z dôvodu, že zväžia späťvzatie obžaloby. Obžaloba bola vzatá späť dňa 08.02.2022 (č. l. 326), na čo súd následne uznesením zo dňa 17.02.2022 (č. l. 328) zobral na vedomie späťvzatie obžaloby a vec vrátil do prípravného konania. Do tohto momentu nebol zo strany poškodenej udelený súhlas s trestným stíhaním obžalovaného.

Po vrátení veci do prípravného konania bol dňa 08.06.2022 vykonaný opätovný výsluch poškodenej C. E. (č. l. 349), kde na strane 10 zápisnice poškodená udělila súhlas s trestným stíhaním obžalovaného.

8. Vyššie uvedený postup je však podľa názoru súdu procesne nesprávny a pre jeho nezákonnosť nemožno prihliadať na dodatočné udelenie súhlasu poškodenej. V prvom rade je nutné uviesť, že súd postupoval procesne nesprávne, keď zobral podľa § 239 ods. 1 Tr. poriadku na vedomie späťvzatie obžaloby a vec vrátil do prípravného konania. V zmysle § 239 ods. 1 Tr. poriadku môže prokurátor zobrať obžalobu späť do začatia hlavného pojednávania, resp. ak bol v danej veci vydaný trestný rozkaz, môže v zmysle § 355 ods. 1 Tr. poriadku vziať obžalobu späť do času kým sa

trestný rozkaz nedoručí obvinenému, jeho obhajcovi alebo prokurátorovi. Späťvzatie obžaloby však bolo urobené až po doručení trestného rozkazu týmto osobám. Trestný rozkaz bol doručený dňa 06.04.2020 prokurátorovi, dňa 09.04.2020 obžalovanému a 16.04.2020 obhajkyni (č. I. 279), pričom obžaloba bola vzatá späť až 08.02.2022 (č. I. 326). Z uvedeného teda plynie, že vec nemala byť v zmysle zákona vrátená do prípravného konania a zároveň pri správnom procesnom postupe malo byť trestné stíhanie bez ďalšieho zastavené podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku s použitím § 215 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku z dôvodu podľa § 9 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku.

9. Nakoľko vrátenie veci do prípravného konania bolo vykonané v rozpore so zákonom, táto vada sa prenáša následne aj na opätovné vypočutie poškodenej a jej dodatočné udelenie súhlasu s trestným stíhaním. Tento súhlas bol preto taktiež udelený v rozpore so zákonom a preto súd na neho neprihliada.

10. Napraviť uvedený stav nie je možné ani dodatočným udelením súhlasu v konaní pred súdom. Tu je nutné uviesť, že v zmysle § 211 ods. 1 Tr. poriadku v prípade trestných činov, pri ktorých zákon vyžaduje súhlas poškodeného možno samotné trestné stíhanie začať so súhlasom poškodeného a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať po udelení súhlasu poškodeného. Uvedené znamená, že súhlas poškodeného má byť zabezpečený ešte pred začatím trestného stíhania alebo ihneď po tom, čo bol zistený pomer poškodeného a páchatela predpokladaný v ustanovení § 211 ods. 1 Tr. poriadku, alebo pred vznesením obvinenia.

11. Pomer poškodenej k obžalovanému bol zistený už pri podaní trestného oznámenia poškodenou dňa 17.10.2019 (č. I. 1), z ktorého vyplýva, že obžalovaný je jej bývalý partner, s ktorým má deti. Celé prípravné konanie je tak vykonané bez výslovného súhlasu poškodenej s trestným stíhaním obžalovaného. Je nutné uviesť, že tento súhlas musí byť urobený výslovne, to znamená, že ho nemožno odvodzovať od ďalších nepriamych skutočností a to ani z vyjadrenia poškodenej v zápisnici o trestnom oznámení, že sa pripája k trestnému konaniu.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd mimo hlavného pojednávania v zmysle § 290 ods. 1 Tr. poriadku s poukazom na § 281 ods. 1 Tr. poriadku, zastavil trestné stíhanie pre jeho neprípustnosť podľa § 9 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku, nakoľko nebol daný súhlas poškodenej.

Poučenie:

- 2 -

2T/59/2022

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor podať sťažnosť, a to do 3 (troch) pracovných dní odo dňa oznámenia uznesenia (doručenia). Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trenčín. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.